

Magiczny
Kraków

Pierwsi goście 3. Festiwalu Conrada potwierdzeni

2011-04-20

Izraelski pisarz Dawid Grossman, autor m.in. powieści *Patrz pod: Miłość*, będzie gościem pierwszego dnia 3. Międzynarodowego Festiwalu Literatury im. Josepha Conrada (2-6 listopada). Z kolei Gościem trzeciego dnia Festiwalu będzie natomiast Michel Houellebecq – jeden z najpoczytniejszych pisarzy w Europie, autor m.in. bestsellerowej powieści *Częstki elementarne*.

Dawid Grossman spotka się z czytelnikami, a także weźmie udział w dyskusji o kondycji współczesnej powieści. Podczas festiwalu zaplanowano także wystawę mikrogramów Roberta Walsera oraz dyskusję o jego twórczości, pokaz filmów o nim, a także tych, które powstały na podstawie jego prozy.

Twórczość **Dawida Grossmana** (hebr. דָּוִד גְּרוּסמָן; ur. 25 lipca 1954 w Jerozolimie) jest tłumaczona na wiele języków, m.in. na polski (*Kto ze mną pobiegnie*). Jedną z jego najbardziej znanych książek - *The Yellow Wind* o życiu Palestyńczyków na terytoriach okupowanych przez Izrael (Strefa Gazy) - zyskała uznanie zagranicą, natomiast w kraju spotkała się z krytyką i wywołała dyskusję.

Grossman studiował filozofię oraz wiedzę o teatrze na Uniwersytecie Hebrajskim. Później pracował w izraelskiej rozgłośni radiowej, w programach dla dzieci (od 1970 do 1984 r.). Następnie zaczął pisać książki: *Pojedynek* (1982), *Patrz pod: Miłość* (1986), *Be My Knife* (1998), *Her Body Knows* (2002). Jak większość Izraelczyków, Grossman popierał Izrael w czasie wojny (tzw. kryzys izraelsko-libański 2006). Jednak 10 sierpnia 2006 wraz z zaprzyjaźnionymi pisarzami (był wśród nich m.in.: Amos Oz oraz A.B. Jehoszua), na konferencji prasowej wezwali rząd Izraela do zawieszenia działań militarnych i przystąpienia do negocjacji z rządem Libanu. Działania militarne określili jako groźne dla Izraela oraz przynoszące odwrotny skutek. Dwa dni później jego 20-letni syn, Uri Grossman, zginął od rakiety przeciwczołgowej podczas operacji wojskowej w południowym Libanie, mającej na celu maksymalizację zdobyczy zanim rozejm wprowadzony przez ONZ wejdzie w życie.

Michel Houellebecq (1956, choć sam utrzymuje, że urodził się dwa lata później) to francuski prozaik i poeta, autor piosenek, z wykształcenia informatyk, laureat prestiżowej IMPAC Dublin Literary Award (2002). W dzieciństwie noszący nazwisko ojca, gdy dorósł przyjął nazwisko panieńskie swojej babki, Henriette. W 2000 roku opuścił Francję, by mieszkać najpierw w Irlandii, a następnie w Andaluzji. Na początku swojej przygody z literaturą był przede wszystkim poetą. Pierwsza publikacja podpisana nazwiskiem Michel Houellebecq ukazała się w 1988 roku. Na łamach *La Nouvelle Revue de Paris* opublikowano pięć wierszy pod wspólnym tytułem *Quelque chose en moi*. Jedną z pierwszych znaczących publikacji Houellebecqa był esej o amerykańskim pisarzu science-fiction Howardzie Phillipsie Lovecraftie *H.P. Lovecraft. Przeciw światu, przeciw życiu* (1991).

W 1998 roku Houellebecq wydał drugą powieść *Częstki elementarne*, która trafiła na szczyty list bestsellerów, a jej autor stał się najpoczytniejszym pisarzem we Francji i w całej Europie. Na podstawie książki Oskar Roehler wyreżyserował film pod tym samym tytułem. Książka łącząca elementy powieści obyczajowej, eseju i science fiction wywołała we Francji istną burzę, a nieprzyznanie jej autorowi nagrody Goncourtów porównywano z odrzuceniem przez jury *Podróży do kresu nocy* Céline'a. Kolejna powieść pt. *Platforma* ukazała się w 2001 roku i również wzbudziła

Magiczny
Kraków

ogromne kontrowersje – pisarz krytykuje w niej bowiem fundamentalizm islamski. Francuska Liga Arabska oskarżyła autora *Platformy* o szerzenie nienawiści rasowej – ostatecznie został uniewinniony. W 2004 roku pisarz przechodzi do wydawnictwa Fayard i tam rok później wydaje swoją czwartą, jak dotąd ostatnią, powieść *Możliwość wyspy*. Recenzje z *Możliwości wyspy* trafiły na pierwsze strony magazynów literackich wiele miesięcy przed publikacją. Książka ukazała się w kilku krajach jednocześnie. Wydawca francuski sprzedał cały nakład – 200 tysięcy egzemplarzy – w ciągu ośmiu dni od premiery. Na podstawie tej książki Houellebecq wyreżyserował film. Houellebecq to pisarz z wyjątkowym zmysłem portrecisty, dystansem i manierą bycia jednocześnie wewnątrz opowiadania i poza nim. Uchodzi za przenikliwego oskarżyciela i krytyka współczesnej kultury. Sam określa siebie jako twórcę czerpiącego z tradycji realizmu, przyznaje się do inspiracji Dostojewskim, ale przede wszystkim twórczością Balzacka. Bohaterami jego powieści są najczęściej socjopaci nie mogący się przystosować do życia w dzisiejszym społeczeństwie, outsiderzy-odludki. W Polsce dotychczas ukazały się jego cztery powieści: *Poszerzenie pola walki*, *Częstki elementarne*, *Platforma* i *Możliwość wyspy* oraz esej *H.P. Lovecraft. Przeciw światu, przeciw życiu*.

Więcej o gościach tegorocznej, 3. Edycji Festiwalu już dziś (20 kwietnia) można przeczytać w pierwszym w tym roku Magazynie Conradowskim, dołączonym do *Tygodnika Powszechnego*. Piszą w nim: Michał Paweł Markowski o utraconych światach (*Pragnienie nieobecności*), Magdalena Miecznicka o Michelu Houellebecqu (*Malownicze zabójstwo Michela Houellebecqa*), Karolina Szymaniak o Dawidzie Grossmanie (*Piękne opowieści Dawida Grossmana*) oraz Łukasz Musiał i Arkadiusz Żychliński o Robercie Walserze (*Znikający punkt. O Robercie Walserze*).

Międzynarodowy Festiwal Literatury im. Josepha Conrada w Krakowie to wspólne przedsięwzięcie Miasta Kraków, Krakowskiego Biura Festiwalowego i Fundacji Tygodnika Powszechnego. Przez blisko tydzień wydarzeniom literackim towarzyszą pokazy filmów związanych z literaturą, wystawy, koncerty oraz wykłady, tworzące dla prezentowanych twórców lub dzieł literackich dodatkowe, pozaliterackie konteksty. W dwóch dotychczasowych edycjach Festiwalu wzięli udział m.in.: Pascal Quignard, Per Olov Enquist, Edgar Keret, Amos Oz, Rabih Alameddine, Jean Hatzfeld, Claude Lanzmann, Sven Lindqvist i Herta Müller oraz doborowe grono polskich pisarzy m.in. Olga Tokarczuk, Marek Bieńczyk, Stefan Chwin, Andrzej Stasiuk, Jerzy Pilch, Jacek Dukaj i czołówka polskich reportażystów m.in. Wojciech Jagielski i Mariusz Szczygieł. Dyrektorem artystycznym Festiwalu jest prof. Michał Paweł Markowski (Uniwersytet Jagielloński), a dyrektorem programowym - Piotr Mucharski (Tygodnik Powszechny). Więcej na: www.conradfestival.com. (KF)